

**Latvijas Zinātņu akadēmijas
Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļas
nolikums**

Pieņemts LZA FTZN sēdē 2015.
gada 28. oktobrī

1. Vispārīgie noteikumi

1.1. Latvijas Zinātņu akadēmijas (LZA) **Fizikas un tehnisko zinātņu** nodaļa (turpmāk – Nodaļa) ir LZA struktūrvienība, kuras personālsastāvu veido fizikas, matemātikas, informātikas un inženierzinātņu nozaru LZA īstentie locekļi (akadēmiķi), goda locekļi, ārzemju locekļi un korespondētājlocekļi. Ar nodaļas darbību saistīti fizikas, matemātikas, informātikas un inženierzinātņu nozaru LZA goda doktori. Nodaļas izveidošanu, likvidēšanu, darbības pamatvirzienus un nosaukumu apstiprina LZA pilnsapulce.

1.2. Savā darbībā Nodaļa ievēro LZA Hartu, kuru ir apstiprinājusi LR Saeima, Zinātniskās darbības likumu un citus likumus, kā arī LZA Statūtus, LZA Prezidija, Valdes un Senāta lēmumus un šo Nolikumu.

1.3. Nodaļas saīsinātais nosaukums ir LZA FTZN. Tās nosaukums angļu valodās tulkojams šādi: Division of Physical and Technical Sciences.

1.4. Nodaļas adrese: Akadēmijas laukums 1, Rīga, LV 1050, Latvija. Mājaslapas adrese internetā: <http://www.lza.lv> – sadaļa „Nodaļas” – sadaļa „Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļa”.

1.5. Nodaļa nav juridiska persona. Tā nevar uzņemties mantiska rakstura saistības, slēgt civiltiesiskus līgumus un atbildēt par tiem. Sadarbību ar citām institūcijām (ministrijām, augstskolām, zinātniskās pētniecības vienībām, pašvaldībām un valsts vai citām institūcijām, tostarp ārvalstu institūcijām) Nodaļa noformē vienošanās vai asociatīvas sadarbības formās. Nodaļa informē LZA ģenerāļsekretāru par jebkāda veida bezlīgumu sadarbības formām ar institūcijām ārpus LZA.

1.6. Nodaļas darbību finansē un Nodaļas darbībai nepieciešamās telpas, inventāru un aprīkojumu nodrošina LZA tās budžeta ietvaros. Nodaļas lietvedības kārtošānai un organizatoriskā darba veikšanai ir piešķirtas algotas amata vietas – FTZN priekšsēdētājs un zinātniskais sekretārs. Zinātniskai sekretārs veic darbu saskaņā ar noslēgto darba līgumu un viņa amata aprakstu (sk. pielikumā).

2. Nodaļas darbības mērķi un uzdevumi

2.1. Nodaļas darbības mērķis ir sekmēt LZA Hartā un Statūtos noteikto mērķu un uzdevumu īstenošanu, organizējot Nodaļā apvienoto fizikas, matemātikas, informātikas un tehnisko zinātņu nozaru zinātnieku radošu un aktīvu līdzdalību zinātnisko un izglītošanas uzdevumu īstenošanā.

2.2. Nodaļa sekmē saskaņotu fizikas, matemātikas, informātikas un tehnisko zinātņu nozaru attīstību, radniecīgo zinātņu nozaru pārstāvju savstarpējos kontaktus, dabas, tehnisko, humanitāro un vides zinātņu nozaru savstarpēju bagātināšanos, risina starpdisciplināras problēmas un popularizē zinātnes sasniegumus, kā arī veicina zinātnisko sasniegumu praktisku ieviešanu.

3. Nodaļas darba formas, tiesības un pienākumi

3.1. Nodaļa sekmē LZA locekļu tiesību īstenošanu un pienākumu izpildi tās kompetencē esošajās zinātņu nozarēs.

3.2. Nodaļas darba galvenās formas ir sēdes, konferences un diskusijas. Nodaļa var organizēt savus saietus, kā arī, saskaņojot ar LZA Senātu, LZA saietus.

3.3. Nodaļas sēdi vada nodaļas priekšsēdētājs, viņa vietnieks vai priekšsēdētāja pilnvarots LZA loceklis. Citus saietus vada saietu organizācijas vadītājs vai nodaļas priekšsēdētāja pilnvarota persona.

3.4. Nodaļas sēdes organizē, lai:

3.4.1. izstrādātu priekšlikumus Latvijas valsts nozīmes u.c. programmām un apspriestu to izpildes gaitu;

3.4.2. risinātu starpdisciplināras zinātniskas problēmas;

3.4.3. noklausītos zinātniskus referātus un pārskatus par zinātniskiem pētījumiem un pasākumiem, kas veikti ar LZA atbalstu vai ir aktuāli Latvijas zinātnes, izglītības, kultūras un tautsaimniecības attīstībai;

3.4.4. apkopotu informāciju par Nodaļas zinātnieku ikgadējo devumu un sasniegumiem, izvērtētu un izvirzītu kandidātus LZA vārdbalvām, kā arī korespondētājlocekļu, īsteno locekļu, ārzemju locekļu un goda locekļu kandidātus;

3.4.5. dotu ieteikumus par nepieciešamām LZA papildus darbībām.

3.5. Nodaļas sēde ir tiesīga pieņemt ieteikumus pilnsapulcei, LZA Senātam, Prezidijam, Valdei, prezidentam un citām vēlētajām LZA amatpersonām un Latvijas Republikas valsts institūcijām.

3.6. Nodaļa savā kompetencē esošajās zinātnes nozarēs piešķir LZA goda doktora grādu (*Dr.h.c.*) ko apstiprina LZA Senāts (LZA Statūtu 3.9. punkts) un ierosina balvu piešķiršanu (Prezidija ieteikto balvu ietvaros).

3.7. Nodaļa savos ietvaros var veidot pastāvīgas vai pagaidu sekcijas, darba grupas, komisijas un citas struktūras, kas LZA locekļus un zinātniekus apvieno konkrētu starptautisku un nacionālu programmu, projektu un grantu izpildei un citu zinātniski aktuālu uzdevumu veikšanai. Šādas struktūras zinātnisko darbību vada LZA loceklis, kura kandidatūru apstiprina Nodaļas padome. Struktūras darbojas atbilstoši LZA Statūtiem.

3.8. Pastāvīgo vai pagaidu struktūru darbībai Nodaļa papildus LZA locekļiem var pilnvarot ekspertus no citu institūciju zinātnieku un speciālistu vidus (LZA Statūtu 5.7.3. punkts).

4. Nodaļas pašpārvalde

4.1. Nodaļas pašpārvaldes institūcijas ir Nodaļas sēde, Nodaļas padome, Nodaļas priekšsēdētājs, priekšsēdētāja vietnieks.

4.2. Par Nodaļas priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku var ievēlēt LZA īsteno locekli. Nodaļas priekšsēdētāja vietnieka pienākumus pēc Nodaļas ierosinājuma un ar Senāta apstiprinājumu uz laiku drīkst pildīt LZA korespondētājloceklis (LZA Statūtu 5.6.2. punkts).

4.3. Nodaļas priekšsēdētāju, atbilstoši LZA Statūtu 5.7.4. punktam, ievēl Nodaļas sēdē, aizklāti balsojot, un apstiprina LZA pilnsapulcē. Nodaļas priekšsēdētāja un priekšsēdētāja vietnieka kandidātus 1 mēnesi pirms vēlēšanām piesaka Nodaļas locekļi (var pieteikt arī pats sevi). Nodaļas priekšsēdētāja vēlēšanas var notikt, ja uz šo amatu balotējas vismaz divi kandidāti. Nodaļas priekšsēdētāju ievēlē uz 4 gadiem ne vairāk kā divas reizes pēc kārtas. Ievēlēts ir tas kandidāts, kurš Nodaļas sēdē ir ieguvis visvairāk klātienē un neklātienē nodoto balsot tiesīgo balsu, **bet ne mazāk kā pusi no klātienē un neklātienē nodotajām balsot tiesīgo balsīm**. Nodaļas priekšsēdētājs ir apstiprināts, ja LZA pilnsapulcē par viņu ir nodotas vairāk nekā puse no klātesošo balsīm (LZA Statūtu 5.6.3.1. punkts).

4.4. Ar LZA Senāta lēmumu Nodaļas priekšsēdētājam piešķir LZA viceprezidenta pilnvaras Nodaļas kompetences ietvaros (LZA Statūtu 5.7.4. punkts). Nodaļas priekšsēdētājs pārstāv Nodaļu LZA Senātā. Ar LZA pilnvarojumu Nodaļas priekšsēdētājs var veikt uzdevumus LZA vārdā.

4.5. Nodaļas priekšsēdētājs:

4.5.1. organizē Nodaļas pašpārvaldi un darbu, un pārstāv Nodaļu LZA institūcijās un ārpus tās;

4.5.2. ierosina LZA un Nodaļas saietu tematiku un darba kārtību;

4.5.3. pats vai viņa pilnvarots Nodaļas loceklis piedalās visu savas Nodaļas sekciju un darba grupu sēdēs, tādējādi sekmējot informācijas apmaiņu un tās izvērtēšanu;

4.5.4. izpilda kārtējos LZA Senāta, Prezidija un Valdes uzdevumus;

- 4.5.5. priekšsēdētāja prombūtnes laikā viņa pienākumus pilda priekšsēdētāja vietnieks.
- 4.6. Nodaļas priekšsēdētāju var atsaukt no amata atbilstoši LZA Statūtu 5.6.3.2. punktam.
- 4.7. Nodaļas padome kopā ar priekšsēdētāju un vietnieku koordinē Nodaļas darbību sēžu starplaikos.
- 4.7.1. Padomes skaitlisko sastāvu nosaka Nodaļas sēde. Par Nodaļas padomes locekli var ievēlēt jebkuru FTZN locekli, vai goda doktoru Nodaļas sēdē, aizklāti balsojot.
- 4.7.2. Nodaļas padome ierosina nozīmīgu problēmu risinājumus, kā arī LZA un Nodaļas saietu tematiku un darba kārtību.
- 4.7.3. Nodaļas padome lēmumu pieņem, atklāti balsojot, ja padome nav lēmusi citādi, un tas ir pieņemts, ja par to nobalsojis klātesošo padomes locekļu vairākums. Ja balsu skaits sadalās vienādi, izšķirošā ir Nodaļas priekšsēdētāja balss.
- 4.8. Nodaļas pašpārvaldes augstākā institūcija ir Nodaļas sēde, kurā piedalās LZA īstenie locekļi, goda locekļi, ārzemju locekļi, korespondētājlocekļi un goda doktori. Nodaļas sēdes ir atklātas.
- 4.9. Nodaļas sēde var pieņemt lēmumus, ja tajā **piedalās ne mazāk kā 25% no Nodaļā apvienotajiem** LZA locekļiem. Balsošanai par Nodaļas priekšsēdētāja ievēlšanu nepieciešams, lai sēdē piedalītos ne mazāk kā puse no Nodaļas balsot tiesīgo locekļu skaita.
- 4.10. Nodaļas sēdēs jautājumus izlemj ar klātesošo LZA locekļu balsu vienkāršu vairākumu, atklāti balsojot, ja sēdes dalībnieku vairākums nenobalso par citu kārtību, izņemot balsojumu par vēlētam amatpersonām.
- 4.11. Ja Nodaļas sēdē balso par Nodaļas priekšsēdētāju:
- 4.11.1. ne vēlāk kā 10 dienas pirms Nodaļas sēdes izsludina sēdes darba kārtību;
- 4.11.2. ne vēlāk kā dienu pirms Nodaļas sēdes balsot tiesīgie Nodaļas locekļi var iepriekšēji balsot internetā vai savu balsi slēgtā aploksnē nodot Nodaļas zinātniskajai sekretārei;
- 4.11.3. Nodaļas sēdē klātesošie, kuri nav balsojuši iepriekš, balso aizklāti;
- 4.11.4. pieņemot lēmumu, ņem vērā visas nodotās balsis.
- 4.12. Nodaļa ar sēdē pieņemtu lēmumu:
- 4.12.1. izvirza LZA prezidenta kandidātu;
- 4.12.2. izvirza LZA korespondētājlocekļu kandidātus;
- 4.12.3. iesaka LZA īsteno locekļu, goda locekļu un ārzemju locekļu kandidātus;
- 4.12.4. piešķir LZA goda doktora grādu;
- 4.12.5. ievēl Nodaļas priekšsēdētāju, priekšsēdētāja vietnieku, Nodaļas padomi un Balvu ekspertu komisiju;
- 4.12.6. pēc LZA zinātņu nodaļu saskaņošanas komisijas noteiktajām kvotām izvirza vēlēšanām LZA Senāta locekļu kandidātus;
- 4.12.7. izstrādā priekšlikumus par zinātnes nozares korespondētājlocekļu vakanču skaitu, apspriežot iespējamus kandidātus.
- 4.13. Nodaļa patstāvīgi pieņem un Nodaļas sēdē apstiprina darbības programmu (gada darba plānu) un reglamentu darbības mērķu un virzienu īstenošanai. Nodaļa var izveidot ilgtermiņa darbības stratēģiju, ko apstiprina nodaļas sēdē. Nodaļas sēdēs var pieņemt lēmumus arī par citiem darba jautājumiem.

5. Spēkā stāšanās

Nolikums stājas spēkā pēc tā apstiprināšanas Nodaļā.